

Ték. Magyar Nemzeti Múzeum.
Budapest.

Főcímlel 2.12

KOMÁDI ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁNAP.
Szerkesztőség: KOMÁDI, HORTHY MIKLÓS-U. 103. SZ.
Telefon: Komádi 23. Kiadóhivatal: Horthy Miklós-u 108. sz.

II. ÉVFOLYAM — 9. SZÁM — 21
KOMÁDI, 1934. március hó 4.

ELŐFIZETÉSI DÍJ 1 EVRE 5 PENGŐ.
FÉLEVRE 2'60 P. — NEGYEDEVRE 1'30 P.
EGYESSZÁM ÁRA 10 FILL.

Sajnálom...

Legyünk jobb keresztyének és sajnáljuk szegény Kisantantékat, akik mostanság akkorákat ugranak, mintha tüzes vassá izzottak volna talpaik alatt az ellopott földek és akik dühöngésükben az eget szeretnék zöldre bemeszelni, — mert valaki valakinek valahol azt mondta: Sajnálom...

Legyünk egészen jó keresztyének és ne csak sajnáljuk őket, hanem értsük meg, hogy ehhez a szöcske-életmódhoz és eget meszelő dühöngéshez nekik mint szuveréneknek joguk van, sőt — Uram bocsá! — még okuk is van rá. Legfőképen azért sajnáljuk őket, mert okuk van rá. Mert sejtik, hogy hamérges méltatlankodásukban akár tulpirosra meszelik is az eget; nekik akkor is befellezik. És ez ugyebár mégis nagy szemtelenség?! Hogy az a csókolni való, édes Kisantant, amely olyan szívderítő és ártatlan huncutsággal szétcibálta azt a haszontalan Magyarországot, az a drága papakedvenc, amelyik 1920 óta olyan bűbajos szolgálatkészséggel csináltatja a tankokat, nehézágyukat és gyermekei együgyűségének egyéb e fajta játékszereit, Henderson tanár úr leszerelési leckéjének teljes dicsőségére: — hogy ez a Kisantant holmi fogadatlan prókátorok közbeszólása által megzavartassék?! Nahát?! S még hozzá ilyen hozzászólással, hogy: sajnálom. Sajnálni lehet például szegény Romániát, melynek hősi fiai annyi bocskortalp-nyöví szaladás árán sem tudták megszerezni Decebál király és Traján császár egyesített ősi öiökségét az Atlanti Óceántól Perzsiáig, — (de legalább a Dnyesztortól a Tiszáig); sajnálni lehet szegény Szerbiát, amely csak tizenhatféle nemzetiséget tudott hirtenében lenyelni és még ez is megfektette a gyomrát; sajnálni lehet szegény Csehszlo-

A Nemzeti Egység pártja komádii községi pártszervezetének választmányi ülése

A Nemzeti Egység pártja komádii községi pártszervezete február hó 23-án délután 5 órakor népes választmányi ülést tartott, melynek jelentőségét nagyban emelte az a körülmény, hogy azon részt vett Dr. Barcsay Károly központi vármegyei pártszervezeti titkár is, aki a választmányi ülés rendén részletes és mindvégig érdekes beszédében ismertette a jelenlegi politikai állapotokat, a kormány eddigi működését és általában a vármegyei pártélet fontosabb mozzanatait.

A központi titkár beszédében kitért a szervezés módjára, eszközeire, akadályaira és akadályok leküzdésére. Sorra megcáfolta azokat

a nagyrészen alaptalan érveléseket amelyeket az egyes ellenzéki pártok hangoztatnak. A falusi lakosság — mondotta — azt a harcot, amelyet a kormány hónapok óta fáradhatatlanul és az emberi erőt szinte meghaladó szívóssággal folytat érette és a legdrágább kincseiért a magyar földért, nem nézheti tétlenül. Nem mondhatja azt, hogy először nagyobb eredményeket lássunk, azután majd oda állunk a kormány mellé. Mert pártkülönbség nélkül el kell azt ismerni, hogy amit ez a kormány eddig tett, mindenben a kis emberek érdekeit szolgálja.

Foglalkozott a kormány mezőgazdasági politikájával és részletesen

ismertette azokat az intézkedéseket, amelyek a gazdasági életre káros kartell — és bankbefolyások letörését célozzák. Behatóan tárgyalta a gazdaságvédelmi rendeletet és a nyugdíjtörvényt. Hangsúlyozta azokat az eredményeket, amelyeket a kormány az álláshalmozások megszüntetésében eddig is elért. Meggyőzte a párt tagjait annak a törekvésnek alaptalan és meddő voltáról, amellyel az utóbbi napokban a vármegye területén ellenzéki részről a Vezér és Bethlen István gróftól egymással szembe állítják. Foglalkozott ezzel kapcsolatban azzal a téves magyarázattal is, amelyet egyesek Bethlen Istvánról debreceni beszédének szándékosan

vákiát, melynek minden fennkölt demokráciája, tankja, repülőgépe és csendőrije sem elégséges ahhoz, hogy a kárpáti völgyeket Prága felé fordítsa; de, hogy rajtuk kívül mást is lehessen sajnálni az már illetlenség, sőt egyéb.

Már pedig Fulvio Suvich olasz államtitkár Magyarországra érkezésekor az első üdvözlésre azt felelte: Örülök, hogy ideérkeztem, de sajnálom, hogy a határállomáson Csonka-Magyarországra és nem Nagy-Magyarországra léptem! Hát ez a kijelentés fájdalmas darázs csípés volt és mérges daganatot okozott Kisantanték kemény koponyáján.

Érthető. Mert tudnunk kell, hogy a diplomáciában, minden hivatalos minőségben kimondott szónak meghatározott célja van és ezek a diplomáciai kijelentések minél súlyosabbak, annál inkább nem annak szólnak, akikhez intézték őket, hanem inkább másoknak.

Suvich államtitkár a Mussolini zsenialitásában ő szefogott olasz külpolitikát képviselte nálunk. Azt pedig mi már régebben tudjuk, hogy Mussolininek mi a véleménye a trianoni állapotokról, sőt Suvich is tudta, hogy mi ezt tudjuk, ezért ő nem szőzaporitáskép és nem nekünk jelentette ki, hogy sajnálja ezt az állapotok fennállását, hanem címezte ezt azoknak, akik az ucca tulsó felén lagnak és csak a puskacsőveiken át nézegetnek erre mifelénk.

Ez a kijelentés tehát igen nagy súlyú és méltó arra, hogy dühös felhördülésre kényszerítse Középeurópa csökönyös haramiáit. Olaszország minden tudomására hozza szándékát, mely szerint elérkezettnek és halaszthatatlannak látja az időt, hogy operáló késsel nyuljon bele abba a gonosz kelevénybe, mely immár a Dunavidéket a Halál előszobájává tette. Olaszország hivatalo-

san kinyilatkoztatja, hogy Középeurópát szilárdan és maradvandóan újárendezni erős Magyarország nélkül nem lehet, ennél fogva titkolózás nélkül megkezdje az akciót az erős Magyarország helyreállításáért, tudva ezt, hogy a felelősségének teljes tudatában s az akará és tehetség birtokában levő mai magyar kormány vezetésével ez a nemzet méltó partnere lesz a történelmi küzdelemben.

Jó keresztyének vagyunk és sajnálni fogjuk a Kisantantot, ha majd mértéktelen hatalmi pöffészkedésében szétbukkad, mint a mesebeli béka. De ha kibirtuk tizenöt esztendeig torkunkra szorított karmainak fojtogatását, akkor nem fogunk belehalni az érte való sajnálkozásba. A Kisantant már régen rossz és homályos történelmi emlék lesz, mi még akkor is élni fogunk.

tz.

1934
R

Jön a tavasz!
Hozza rendbe épületeit, szerszámaid!
Mindent beszerezhet

Bleyernél

Kerítés
fonatok
nagy
választékban

és kortescélzattal tulajdonítottak.

Kitért az inflációs törekvésekre is. Könnyű belátni—mondotta—hogy az inflációs időkben nem azért volt jó viszonyok között a falu népe, mert sok volt a papírpénz, hanem azért, mert 400-500 ezer korona volt egy métermázsa buza. Ha most megkapnánk ennek a teljes pengő értékét, nem kellene gazdavédelemről beszélni.

A Vezér a hegycsúcson áll, látóköre az ország határán is túlterjed. Szívének szeretete, minden akarása ezé a nemzeté. Programja a nemzet jövődjének országutját jelöli meg. Ennek kiépítésére szolgál a Nemzeti Egység megszervezése, mely munka csak formájában pártügy, amint hogy minden politikai törekvés parlamentális államban pártprogramként jelentkezik. A Nemzeti Egység állandó összekovácsolódása az összes magyar erőknél. Minden magyar törekvés eredője, minden magyar munka foglalata. Nagy és értékes vállvetés, biztosítéka a nagy beteljesülésnek, amit régen álmodunk: a magyar feltámadásnak.

A választmány nagy figyelemmel hallgatta, megértéssel fogadta és lelkes éljenzéssel honorálta a központi párttitkár értékes beszédét, melynek elhangzása után Dr. vitéz Sebestyén Kálmán választókerületi pártvezető elnök mondott köszönetet a választmány nevében az értékes előadásért a központi titkárnak. Indítványozta egyben a választókerületi elnök, hogy ezen ünnepélyes választmányi ülésből jegyzőkönyvileg üdvözzölje a választmány a Vezért Gömbös Gyula miniszterelnököt, Dr. Szilágyi Lajos főispánt és Dr. Martonffy Gyulát a választókerület országgyűlési képviselőjét, aki a választmányi ülésre szintén meg volt hívva, távolmaradását azonban kénytelen volt kimenteni azzal, hogy képviselői kötelezettségeinek teljesítése a fővároshoz kötik és azért a választmányi ülésen megjelenni nem tudott. A választmány lelkes egyhangúsággal tette magáévá az indítványt és annak eredményében kimondta, hogy a Vezért, a főispánt és a kerület képviselőjét szeretettel üdvözli és feltétlen bizalmáról biztosítja.

A központi titkár beszédjének elhangzása előtt K. Nagy Gyula köz-

ségi pártvezetői vezető titkár számolt be a legutóbbi párteseményekről és azoknak kapcsán különösen arról az öröndetes jelenségről, hogy a párt tagállománya állandóan öröndetes gyarapodást mutat és a most beérkezett gyűjtőívek tanúsítása szerint a párt taglétszáma a legutóbbi jelentés óta száz körüli fővel szaporodott.

Gazdaadósok bejelentési kötelezettségének időbeli elhalasztása

A gazdatartozások fizetésének szabályozása tárgyában annak idején megjelent 14.000/933 számú alaprendelet 6. és 7. §-a tudvalévoleg kivételes kedvezményt biztosít azon gazdaadósok részére, kiknek tartozásai végösszege a védett birtok kataszteri tiszta jövedelmének negyvenszeres szorzatát meghaladja, valamint ha a védett ingatlan csupán házas beltelek, úgy ha a házadó alap 12 szeresét haladja meg a gazdaadós tartozásainak végösszege.

Ezen rendelet újabb szabályozása tárgyában a pénzügyminiszter 200/934 szám alatt kiadott rendeletében megrendelte, hogy ha a gazdaadós a fenti paragrafusokban meghatározott azon kedvezményt, mely szerint az esetben ha tartozásai kataszteri tiszta jövedelemnek negyvenszeresét, illetőleg a házadóalap tizenkétszeresét meghaladja igénybe kívánják venni, úgy köteles ezt a szándékát azon helyi bizottságnak és minden olyan hitelezőjének, kinek részére nem közvetlenül köteles teljesíteni, február hó 28-ig bejelenteni.

HETI KRÓNIKA

A kisantant államok, majd a balkáni államok megegyezése, kereskedelmi szerződése és a háttérben meghúzódó fegyverbarátság nem okozott semmiféle bonyodalmat és nem hangzott el ellenvetés terveik végrehajtásakor. Most amikor Italia megbízottja Magyarországot és Ausztriát a két árván és csonkán maradt országot segíteni akarja azzal, hogy gyámolító-

A formális választmányi ülés után a választmány tagjai értékes megbeszélést folytattak a pártvezetőséggel és az érdeklődés fokát jellemzi az a körülmény, hogy az egyszerű és szokásos lefolyásnak ígérkező választmányi ülés több mint két óra hosszal tartott és jóval 7 óra után ért véget.

Ezen bejelentési határidő letelte előtt február hó 25.-én újabb pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, mely ezen bejelentési határidőt meghosszabbítja és a bejelentés utolsó napjául március hó 15.-ét állapítja meg.

Felette fontos ezen rendelkezés, mert az érdekelt gazdaadósok nem mindegyike, sőt amint a bejelentésekből kiténik, a gazdaadósoknak csak kicsiny része szerzett tudomást az alaprendelet 6. és 7. §-ban írt kedvezményekről, már pedig azok az érdekelteket nagyon komolyan érdeklik, mert hiszen sok esetben lényeges kedvezményt jelentenek az adósok által fizetendő évenkénti szolgáltatás tekintetében. Felhívjuk tehát az érdekelt gazdaadósokat, hogy most már ez uton is tudomást szerezzék ezen kormány-intézkedésről. március hó 15-ig bejelentéseiket az illetékes helybizottsághoz és a rendeletben említett hitelezőikhez okvetlen jelentsék be, mert ezen határidő eltelte után bejelentéseik érdemi elintézésére már nem számíthatnak.

an melléjük áll, a legerősebb hangon tiltakoznak a szomszédos államok.

Az olasz-magyar-osztrák közös érdekeket Mussolini már régen felismerte és igyekezett kitérőt tervét valóra is váltani, hogy Közép-Európa sorsába ő is beleszólhasson.

Ez a határozott irány nem felel meg az új és területekben megnagyob-

bodott utódállamok politikájának amely belátja ugyan, hogy Ausztria életképtelen, de amikor az utat keresi melyen a boldoguláshoz juthat, nem engedik meg, hogy önállóan intézze sorsát.

Ellenzik a németekhez való csatlakozását, nem jó szemmel nézik az olaszok barátságát és fenyegetően tiltakoznak a Habsburgok esetleges visszatérése ellen. A három eshetőség közül, ha más megoldás nem adódna, akkor Csehszág a német csatlakozást tűné el leginkább mert saját nyelvtérületét mentesítve látna a német befolyástól, mert a német előretörés irányba Ausztrián keresztül Magyarország felé mutat és így a két csonkaságában és nyomorúságában helyét nem találó országot, terveivel együtt a nagynémet hatalom kénye-kedvének szolgáltatná ki, megszabadulva a mindinkább előretörő revíziós mozgalmaktól.

A nagyhatalmak közül Olaszország hegozította először a békeszerződések revízióját és így joggal tartanak az olasz befolyástól és annak következményeitől.

Anglia a most erjedő terveknek csak megfigyelője és megbízottját Berlin, Róma, Páris meglátogatásával küldte ki és a leszerelési ügyének végleges elintézése ürügye alatt tárgyalva tiszta képet fog nyerni a szárazföldi államok álláspontjáról.

Franciaország véleménye nincs még tisztázva, botrányokkal terhes belügye akadályozza annak, hogy egyenes és nyílt álláspontot helyezze külpolitikai nézetét és óhaját.

Komádi nagyközség előjáróságától.
156/1934. szám.

HIRDETÉMÉNY.

Komádi nagyközség tulajdonát képező Nagyvendéglőt (mely all: egy nagyobb és egy kisebb ebédhelyiségből, egy kávéház teremből, egy borivóbol, öt vendégszobából és a vendéglős részére szolgáló háromszobás lakásból, konyha, pince istálló és udvar használatából) 1934. évi április hó 1-től számított három évre, folyó évi március hó 18.-án, délelőtt 10 órakor Komádi község-házánál tartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adjuk. A vendéglőnek korlátlan italméresi joga van.

Kikiáltási ár: 1000 pengő.
Az árverési szándékozók fenti időben jelenjenek meg a helyszínen. Részletes bérleti feltételek a községi előjáróságnál megtekinthetők.

Az árverés árverelőre nézve azonban csak a községre nézve azonban csak a képviselő testület és a törvényhatóság jóváhagyása után válik joghatályossá.

Komádi, 1934. március 1.
ELŐJÁRÓSÁG.

**TAVASZI női és férfi kabátok,
cipők, divat szövetek
és selyem ujdonságok**

Zádor Márton

berettyóújfaluai cég üzletébe megérkeztek

Menyasszonyi vásárlásnál nagy árengedmény!
Szépet, jót, olcsón csak
Maradékok minden elfogadható árért!

Weisz Gyula
 divatáruházában kaphat!

HIREK

SAJTÓ MATINÉ

Lapunk folyó hó 15-ére tervezett matinéjára és sajtó estjére, az előkészületek folyamatban vannak. A jövő heti számunkban már részletes műsört fogunk közölni.

— **Dr. Szilágyi Lajos a Tész társelnöke.** A társadalmi Egyesületek Szövetségének működésébe újabban a biharmegyei községek is intenzívebben bekapcsolódtak. A szövetség célja tudvalevően az, hogy az ország számtalan társadalmi egyesületének működését összhangba hozza, a nemzeti munka eredményeit sorba állítsa. Büszkeséggel tölti el Biharvármegye lakosságát, hogy a Szövetség legutóbbi közgyűlése dr. Szilágyi Lajos főispánt, aki eddig a szövetség alelnöki tisztét töltötte be, társelnökévé választotta.

— **Tánciskola-bál Komádiiban.** A Bihar Mozgóban folyó évi február hó 24-én este tánciskola-bál volt, melyre a két hélig tartó tánc-tanfolyam befejezést is nyert. A szép számban megjelentek fiatalos kedvvel és legszívesebben lejtették az újabb és legújabb táncokat is. A bál hajnali 4 órakor ért véget, amelyen jelen voltak, asszonyok: Bihary Gyöngy, Bleyer Sándorné, Freikind Béláné, Gecei Kálmánné, Grünbaum Miksáné, Grünbaum Margitka, Kajcsa Lászlóné, Kárpáthy Józsefné, Martonffy Barnáné, Pap Béniné, Dr. Pathó Sándorné, Takács Ferencné, Vinnay Istvánné. Leányok Bihari Kató, Freikind Magda, Laksz Vilma, Nagy Ilona, Nagy Lenke, Váry Rózsika.

— **A községi vendéglő bérbeadására,** amint azt már jelentettük, a múlt hó folyamán megtartott árverésen megtörtént, azonban az új bérlő a szerződés írásba foglalása előtt bejelentette az előjárásnak, hogy anyagi okok miatt kénytelen a bérlőtől visszalépni.

Ilyen körülmények között a képviselőtestület március hó 2-án megtartott gyűlésén azt határozta, hogy a vendéglő bérbeadására új árverést tart s az árverés határnapját e hó 18-ában állapította meg. Minthogy pedig a régi bérlő a bérlés tárgyát már visszaadta, az előjárás az új bérlési szerződés megkötéséig a vendéglőt házi kezelésbe vette.

A nagyszalontai református egyházmegye presbyteri szövetségének alakuló közgyűlése

Folyó hó 26-án fényes ünnepségek keretében tartotta alakuló közgyűlést a nagyszalontai ref. egyházmegye presbyteri szövetsége községünkben. Már előző este megérkeztek az alakuló közgyűlés előadói, — Görömbey Péter kiérdemült esperes, egyházkerületi tanácsbíró, — és dr. Szász Imre monostorpályi lelkész, míg a berekböszörményi, biharugrai, geszti, körösnagyharsányi, magyarhomorógi, mezőgyáni, mező-sasi, okányi, sarkadi, zsadányi, körömösi és ujszalontai egyházak presbyterei csak a kora reggeli órákban érkeztek, hogy részt vegyenek a komádi presbyteriummal együtt a fél kilenc órakor kezdődő isteni tiszteleten.

Az isteni tiszteleten Görömbey Péter tartott biblia-magyarazatot a János evangélium VIII. 31-39 versei alapján magával ragadó ékes szó-lással azt fejtegetve, hogy minden téren csak az igazság megismerése tehet bennünket szabadokká.

Isteni tisztelet után a presbyteriumok 116. kiküldötte a Kiss Dániel féle tanteremben gyűlt össze tanácskozássra, ahol a komádi lelkész imádsága után Szabó István esperes nyitotta meg lelkes szavakkal az alakuló ülést. A betegség miatt távol levő Dr. Szarka Sándor egyházmegyei gondnok helyett Dr. Szőke Gyula tanácsbíró, a komádi egyház főgondnokát kérve fel a társelnöki szék elfoglalására. Ezután Görömbey Péter vezette végig a megjelent presbytereket a magyar református

egyház történetén, melyen szántó előadásában arra mutatva rá, hogyan jut mind nagyobb szerep a presbyteriumoknak egyházunk alkotmányában a szalmárnémeti zsinattól kezdve az 1791. évi zsinatig, majd az 1881. évi debreceni zsinaton, hogyan alakult ki annak egyházkormányzó munkája. Előadásához hozzászólás nem történt. Szabó István esperes ur köszönte meg azt az előadónak.

A másik előadást Dr. Szász Imre tartotta a presbyterekre várakozó feladatokról. Az igen értékes, gondolatokban gazdag előadáshoz hozzá szöveltek, egy-egy új eszmét vetve fel vitéz Leel Össy Árpád sarkadi lelkész, Szabó Antal mezőgyáni presbyter, Elek Sándor okányi lelkész és Illisz Lajos a komádi egyház presbyterje.

A tanulságokban gazdag ülés végén a tisztikart a következőkkel alakította meg a közgyűlést: elnökség: Szabó István esperes és Dr. Szarka Sándor egyházmegyei gondnok, intéző-, bizottsági tagok: Vitéz Leel Össy Árpád, aki a szövetség igazgatója is, Nagy Sándor mező-sasi lelkész Dr. Groák László, Zih Károly egyházmegyei tanácsbírók, és Pálffy Gyula a komádi egyház presbyterje.

Gyűlés után a községi nagyvendéglő termében 80 terítékes közeled volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. A küldöttek a késő délutáni órákban egy tanulságokban gazdag nap áldásaival tértek meg otthonaikba.

EGYHÁZI HIREK

— **Vallásos estély.** A komádi ref. egyház ma délután fél 6 órai kezdettel a középső ártézi kut mellett levő új iskola kettős termében vallásos estélyt tart, melynek részletes programja a következő: 1. Fennálló ének. 2. Gyülekezeti ének. 3. Ima és biblia magyarázat. 4. Közének. 5. A Komádiiban épült református templomok építésének történetéről előadást tart, Percz István lelkész. 6. Schubert: A Teremtőhöz. Énekli a ref. énekkar. 7. Arany János: Fiamnak. Szavalja Vári Szalai Lajos tanító. 8. Himnusz. Énekli a közönség.

— **Anyakönyvi hírek.** A komádi ref. egyházban az elmúlt február hónapban keresztségben részesült: 14 gyermek. Ezek közül fiú 8., leány 6. Az Isten kegyelme növelje őket bátor hitvalló egyháztagokká.

Elhaláloztak. Bujdosó Sándor 67 éves fm. Biró Zsófia férje. Szabó János 1 napos gyermek, Szabó Dániel és Pántya Julianna fm. szülők fia. Csíkós Horvát Bálint 74 éves napsz. Özv. Farkas Károlyné szül. Farkas Mária 75 éves asszony. Pálfi Lajosné szül. Kóti Margit 54 éves asszony. Özv. Szébenyi Imréné szül. Nagy Mária 77 éves asszony. Szilágyi József 76 éves fm. Drimba Katalin férje. G. Krucsó Julianna, G. Krucsó Károly és néhai Nagy Rozália fm. szülők 19 éves leánya. Szimok András 54 éves fm. Lupsán Mária férje. Pálfi Sándorné szül. Vajda Zsófia 52 éves asszony. K. Nagy Ferencné szül. Kiss Erzsébet 70 éves asszony. Az Úr adjon vigasztalást és lelki megnyugtatást a gyászoló feleknek.

Házasságot kötöttek: Krucsó Balázs fm. Szabó Juliánnával. Tóth Gyula kerékgyártó, Ujvárosi Rózával. Fekete Balázs kisbirtokos, Bujdosó Rózával. Kóti Balázs fm. Katona Margittal. Szücs Viktor fm. Pálfi Rozáliával. Csorba György fm. Bujdosó Erzsébettel. Szabó Antal fm. Borsodi Juliánnával. Isten áldása legyen rajtuk.

Néhai nagyatádi Szabó István hagyatéka

Magyarország egyik legnagyobb bölcsé néhai nagyatádi Szabó István a kisczardák atyja, egy célért küzdött egész életében, a kisczardatársadalom felemelésén, összetörmörítésén, hogy segítsen a görnyedhátú, fáradt, kérészes lenyert, munkás kisczarda testvéreire. Gazdasági reformjai lángelméire vallottak. Minden cselekedete gazdátársai érdekeit szolgálta. Szegényen halt meg, mert nem gyűjtött földi javakat, mert munkáját önzetlenül becsülettel adta népének. — Mé-

gis de sok-mindent örökölt a magyar gazda utánna. — Hány ezer és ezer fehér kis falusi házból törölte le a gazda homlokáról a gonderher rancokat bölcs rendeleteivel:

A holnapra is gondolva és hogy megvédje a kisczardáknak veritékkel nehezen megszerzett kis vagyonát gondos előrelátással alapította meg Mayer János volt földmívelésügyi miniszterrel együtt *Kisbirtokosok Biztosítási Intézetét*, ezen izig-végig szintizta magyar intézményt, amelynek

vezérei kiváló politikusok, kik egész életükben, minden erejükkel a kisczardák jólétéért küzdenek.

Nagyatádi Szabó István ezen alkotásával a kisczarda-társadalom befolyását és öntudatát kívánta növelni. Gazdasági téren egy tábort hívta, az ország összes kisczardáit. Megkövetelte, hogy minden magyar kisczarda összes biztosításait a legmagyarabb intézetnél a *Kisbirtokosoknál* helyezze el. Ezt pedig, ha emlékéhez hűek akarunk maradni

erkölcsi kötelességünk megtenni.

Vannak kifícamodott nevű, idegen hangzású biztosító-társaságok, melyek idegen külföldi pénzcsoportokkal állanak kapcsolatban, külföldi érdekeltségek, amelyeknek üzleti elve az, hogy a biztosításon keresenek és csak tízedsorban tekintik a gazdák érdekeit. Ezen társaságok egyensúlyozására, bizva a kisgazdák komoly gondolkodásában és azon elvből kiindulva, hogy a kisgazdák ne legyenek idegen érdekeltségeknek kiszolgáltatva, alapította meg Szabó István a Kisbirtokosok Intézetét, mely a kisgazdák lelkéből sarjadzott, mely magyar pénzzel dolgozik és magyar érdekeket szolgál. Ezt hagyta ránk nagyatyádi Szabó István örökségül.

Ma amikor a mezőgazdálkodás bajait a kormány is szíven viseli és erős kézzel ragadja meg a fulladózó, segítséget kérő gazdák üstökét, hogy őket talpra állítsa, megfontolt kötelessége minden gazdának, hogy önmagán is segítsen. Kaphat egy jégverést, vagy eléghet a gabonája és akkor hiába a kormány minden támogatása, menthetetlenül tönkre megy. Ma kevés oly gazda van ki egy nagyobb csapást kiheverhet.

Örömmel vettük tudomásul, hogy a biharkeresztesi, cséffa-nagyszalon-tai járásokban a Kisbirtokosok Biztosító Intézete körzeti felügyelőséget szervezett. Megelégedéssel tölt el bennünket az a komoly érdeklődés, amellyel a kisgazdatársadalom már most felfigyelt ezen biztosító intézetre és joggal reméljük, hogy a gazdák önmagukat támogatva, pártolni fogják ezen intézetet, amelyet önmaguk szültek és amelynek díjai a mai sulyos, válságos, nehéz gazdasági helyzetet figyelembe véve vannak megállapítva. A kisbirtokosok megbízottai a járások minden községeiben készséggel állanak a gazdák rendelkezéseire és reméljük, hogy minden magyar kisgazda elsősorban saját érdekét tekintve, másodsorban megbecsülve ezen igazvéri színtiszta magyar intézményt kötelességének tartja, hogy biztosításaival a Kisbirtokosok Biztosító Intézetét keresse fel.

— **Üngyikosság.** Szimók András aki nemrégiben jött haza a berettyóújfalui közpórházból, ahol betegsége miatt ápolás alatt állott, február hó 26.-án d. e. 10 órakor a házában padlásán felakasztotta magát. Mire hozzátartozói megtalálták, már halva volt. Tettének oka, gyógyíthatatlan betegsége.

Adler József
könyv és papirkereskedés
nyomda és könyvkötészet.
BERETTYÓÚJFALU
A VÁROSHÁZA ÉPÜLETÉBEN

Nemes Lajosné és I. Váci Bálint a bonckés alatt

Hiába na, kezdünk híresek lenni. Ha egyébről nem, hát arról, hogy igen gyakori nálunk

a gyanus haláleset.

Kezdünk Csökmő szomszédunkkal meg a lisszazugi Nagyrévvél versenyezni ebben a szomorú hírességben. Az is igaz, hogy ha egy ilyen esetet felfedeznek, akkor rögtön erősen dolgozni kezd a fantázia meg a rosszakarat és ézrével mennek a névtelen levelek a hatóságokhoz. Ha a hatóság minden ilyen feljelentést komolyan venne és minden esetben exhumálna, nem sokan élvezhetnék az örök nyugalmat haborítatlanul a komádi temetőben! Csak

igen alapos gyanu esetén rendel el a hatóság egy-egy exhumálást, de így is az elmúlt héten kétszer kellett nálunk boncolást végezni.

Először Nemes Lajosné exhumáltak, akinél az a gyanu, hogy föle származott az a mérge, amivel L. Kis Lajost megölték s mikor a csendőrök elől vallatták, annyira megijedt a várható következményektől, hogy megmérgezte magát. Vagy esetleg valakinek érdekében állhatott, hogy ne vallhasson s az tette el láb alól. Azért kellett tehát exhumálni, hogy a halál oka minden kétséget kizárólag megállapítható legyen.

Az óriási koporsó

Hatalmas, kővér asszony volt Nemesné s koporsójának is olyan méretei voltak, hogy csak tarszékéren lehetett beszállítani a temetőből a járványkórházba. Ott pedig nem fért be sem az ajtón, sem az ablakon a boncterembe, úgy hogy le kellett fűrészelni belőle egy darabot s úgy tudták nagynehezen a kibontott ablakon bejuttatni.

A hulla még meglehetősen ép volt. Konzerválta a hidek és az óriási mennyiségű zsír. Még Orsós professzor is lejcsóvalva méregette centiméterrel a hasfal tenyérnyi széles zsírrétegét. A testüregekben pedig liter számra volt a folyékony, olajszerű, aranyárga zsír, ami jól

konzerválta a belső szerveket. A ruha és bőr azonban már sokkal rosszabb állapotban volt. Ezeket birtokba vette a *penész*: Ujnyi vastag, gyönyörű kék, zöld meg ezüst színben pompázó réteget képezett rajtuk. Ugy látszik, jó táptalaja volt.

Lassan folyik a boncolás annak rendje és módja szerint. Megtélnek a nagy üvegek agyvelő, szív, tüdő, máj és béldarabokból. Ezek mennek Pesire arzénvizsgálatra. A maradék visszakerül a testbe a boncszórga összevarrja, a koporsófedelelet rászegzik s már indul is vissza Nemes Lajosné a temetőbe, hogy tovább aludja siri álmát.

A volt bíró

I. Váci Bálint hullája szerdan került boncolásra. Eppen egy évvel ezelőtt halt meg, mint a feján lévő felírás is tanúsítja:

„Meghaltam 1933. március 1.-én.”

Bizony a bíró urral is csunyan elbánt az enyészet ezalatt az egy év

alatt. Orra, füle, ajkai eltűntek, csak a csont viasorog elő a töméntelen sok pondró közül. A bőre feketés barnára szikkadt és olyan gyorsan rászáradt a csontvázra, hogy sehoggy sem sikerült lenyuzni. A fejet is csak úgy tudták felboncolni, hogy levágták a nyakról és kitétték az asztal végére, hogy jól meglehessen fogni a koponya fűrészelésénél. Pe-

Vasárnap 1934. március hó 4.-én

Richard Tauber

a világhírű tenorista

és

Szőke Szakáll

a kiváló magyar komikus

gyönyörű filmje:

H a z u g c s ó k o k

nagyvilági történet 8 felvonásban kerül bemutatásra a „BIHAR MOZGÓ” színházban

Ezenkívül hangos hirdők és remek kíséző műsor. Rendes olcsó helyárak.

Előadás után gyertünk DOLFIHOZ. Jó konyhája, kitünő bora és állandóan frissen csapolt söre van.

dig neki életében mindég helyén volt a leje, mégis meg kellett ezt érnie.

Belső szervei már már olyan előreláthatótlanságban voltak, hogy azokból nem lehetett pontos megállapítást tenni a halál okára vonatkozólag. Egyébként ő belőle is becsomagoltak egy pár üvegre való hullarészt a vegyi vizsgálat céljaira, aztán visszaszaszegették a koporsófedelelet s indult vissza I. Váci Bálint földi maradványa a sírba, remélhetőleg most már örökre. A nyomozás természetesen tovább folyik, annak eredményétől fog aztán függenni az, hogy a halál oka mi volt és hogy terhel e valakit a felelőség azért.

Amint e sorok írója értesült, egyelőre további exhumálások nem lesznek, noha gyanu és feljelentés van elég, hanem megvárják az eddigieknél a vizsgálati eredményeket és azoktól teszik függővé a többi esetéknél az eljárást.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban 10 szöveg 1 P-ért közlünk hirdetéseket. Minden további szó 6 fillér.

Eladó egy 6 löcös eséplógarnitúra használt állapotban. Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban.

Eladó egy Hartley rendszerű 4 lámpás telesz rádió Philips hangszóróval. Kedvező fizetési feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban.

Egy használt kerékpár olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Ingatlan vételét és eladását, közvetíti Takács Dániel a m. kir. földmívelésügyi miniszter által engedélyezett ingatlan közvetítési irodája, Komádi, Horthy Miklós ut 108.

Grósz Lajos

temetkezési vállalatánál
ércoporsó, selyem szemfedő
párna P 140—
6/4-es domboru koporsó bro-
kát, vagy túll szemfedő P 36—
4/4-es domboru koporsó
vászón szemfedő párna 25—
sima koporsó vászon
szemfedő párna 17—
sirkoszoruk és minden egyéb cikk
is hihetetlen olcsón árban.
GYÁSZKOCSI INGYEN.

**VÁSÁROLJON
HÍRDETŐINKNÉL**

Felelős szerkesztő:
Dr. titéz SEBESTYÉN KÁLMÁN

Felelős kiadó:
TAKÁCS FERENC

Nyomta:

Adler József nyomdája Berettyóújfalun